

# **Objaśnienie do projektu budżetu Gminy Rymanów na 2009 rok.**

Rada Miejska w Rymanowie w dniu 25 października 2006 roku podjęła Uchwałę Nr XL/391/06 w sprawie procedury uchwalenia budżetu oraz rodzaju i szczegółowości materiałów informacyjnych. Do opracowywania projektu budżetu na 2009 rok wykorzystano między innymi ustawy o samorządzie gminnym i o finansach publicznych.

Projekt uchwały budżetowej określa planowane dochody gminy Rymanów w wysokości. 34.740.000 zł według źródeł i działów klasyfikacji w podziale na dochody bieżące i dochody majątkowe. Zgodnie z art. 167 Konstytucji RP dochodami jednostek samorządu terytorialnego są ich dochody własne, subwencje ogólne i dotacje celowe z budżetu państwa.

Określając wysokość planowanych **dochodów własnych gminy** oparto się między innymi na :

1. Uchwale Nr II/10/06 -w sprawie określenia wysokości stawek opłaty uzdrowskiej.
2. Uchwale Nr IV/34/07- w sprawie określenia wysokości dziennych stawek opłaty targowej i zarządzenia poboru tej opłaty w drodze inkasa.
3. Uchwale Nr XI/83/07 – w sprawie określenia wysokości stawki opłaty od posiadania psów, zasad ustalania i poboru oraz terminów płatności.
4. Uchwale Nr XXII/184/08 – w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od nieruchomości.
5. Uchwale Nr XXII/185/08 - w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta określonej dla celów obliczania podatku rolnego w 2009 roku

W zakresie wysokości planowanych wpływów z podatków leśnego oparto się na komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2008 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna za okres trzech kwartałów b.r.

Przy planowaniu dochodów własnych z tytułu: opłaty za obwody łowieckie, opłaty eksploatacyjnej, opłaty uzdrowskiej, opłaty za wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu, dochodów związanych z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej itp. uwzględniono również szacunkowe wykonanie wpływów za rok 2008. Planowane dochody za najem i wieczyste użytkowanie wynikają z umów zawartych z najemcami, a planowane

dochody ze sprzedaży mienia komunalnego obliczono na podstawie szacunku wielkości planowanych do sprzedaży nieruchomości gruntowych i mieszkań. Planowane udziały gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych wynikają z pisma Ministra Finansów Nr ST 3-4820/21/2008 z dnia 10.10.2008 r.

Tak obliczone dochody własne wyniosą 10.233.562 zł co stanowi 29,5 % dochodów budżetu gminy ogółem do osiągnięcia w 2009 roku.

Dochody z tytułu **subwencji ogólnej** wraz z poszczególnymi jej częściami przyjęto biorąc za podstawę pismo Ministra Finansów, w którym podano projektowaną dla gminy subwencję ogólną na rok 2009 w kwocie 18.978.059 zł w tym:

I - część wyrównawcza 7.314.745 zł w tym :

- kwota podstawowa 6.614.877 zł
- kwota uzupełniająca 699.868 zł

II - część równoważąca 241.904 zł

III - część oświatowa 11.421.410 zł

Udział procentowy subwencji w planowanych dochodach budżetu gminy wyniesie 54,6 %.

Dochody z tytułu **dotacji celowych** z budżetu państwa przyjęto w wysokości 5.413.091 zł co wynika z pisma Wojewody Podkarpackiego Nr F.I. 3010/31/08 z dnia 22.10.2008 roku i pisma Krajowego Biura Wyborczego Delegatury Wojewódzkiej w Krośnie Nr DKO-421-5/08 z dnia 02.10.2008 roku. Zaplanowano również dotację celową z PFRON dotyczącą kwoty rekompensującej utracone dochody z tytułu zwolnień określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych na podstawie złożonego wniosku w kwocie 115.288 zł. Dotacje celowe w kwocie łącznej 5.528.379 zł stanowią 15,9 % planowanych dochodów budżetowych.

Wydatki budżetowe zaplanowane w 2009 r. wynosić będą 37.890.000 zł. W projekcie budżetu wykazano je w szczególności do działów i rozdziałów klasyfikacji z wyodrębnieniem:

I **wydatków bieżących** – planowanych w wysokości 28.826.027 zł co stanowi 76,1 % planowanych wydatków ogółem

w tym:

- a) wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń 14.288.716 zł
- b) dotacje 1.810.468 zł

- dotacja podmiotowa dla Przedszkola im. Św. Józefa w Rymanowie 844.560 zł
- dotacja celowa dla Gminy Krosno 1.896 zł
- dotacja celowa dla Gminy Haczów 1.200 zł
- dotacja podmiotowa dla Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Rymanowa Zdroju 142.781 zł
- dotacja podmiotowa dla GOK ( instytucja kultury) 450.000 zł
- dotacja podmiotowa dla Biblioteki (instytucja kultury) 160.000 zł
- dotacja dla Izb Rolniczych 9.731 zł
- dotacja przedmiotowa dla ZGK 90.000 zł
- zwrot świadczeń rodzinnych i zasiłków 4.300 zł
- dotacja celowa dla Miasta Sanoka 6.000 zł
- dotacja celowa dla Parafii Rzymskokatolickiej w Rymanowie na prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkowym kościele P.W. Św. Wawrzyńca w Rymanowie 50.000 zł
- dotacja celowa dla Parafii Rzymskokatolickiej w Króliku Polskim na prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkowej cerkwi P.W. Wniebowzięcia Matki Boskiej w Bałuciance 25.000 zł
- dotacja celowa dla Parafii Rzymskokatolickiej w Klimkówce na prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkowym kościele P.W. Świętego Archaniola w Klimkówce 25.000 zł

c) wydatki na obsługę długu jednostki samorządu terytorialnego 150.000 zł

d) wydatki pozostałe 12.576.843 zł

**II wydatków majątkowych** – planowanych w kwocie 7.722.000 zł co stanowi 20,4 % wydatków ogółem z przeznaczeniem na:

- modernizację dróg gminnych 2.860.000 zł
- usuwanie skutków powodzi 9.000 zł

• dotacja na szerokopasmowy Internet	12.000 zł
• zakup działek	40.000 zł
• budowa kaplicy cmentarnej	1.400.000 zł
• zakup sprzętu komputerowego	20.000 zł
• zakup samochodu OSP Bzianka	50.000 zł
• rozbudowa systemu monitoringu	7.000 zł
• kapitalny remont sali gimnastycznej przy ZSP w Rymanowie	350.000 zł
• budowa ośrodka zdrowia we Wróbliku Szlacheckim	850.000 zł
• oświetlenie uliczne	324.000 zł
• dokumentacja projektowa modernizacji oczyszczalni	215.000 zł
• rozbudowa kanalizacji	205.000 zł
• modernizacja budynku po kotłowni komunalnej	150.000 zł
• remont kapitalny kanalizacji na ul. Ogrodowej i Zdrojowej w Rymanowie	50.000 zł
• budowa domu ludowego w Głębokim	100.000 zł
• dotacja na projekt –Podkarpacki System e-Adminstracji Publicznej	80.000 zł
• przebudowa pawilonu handlowego na Polsko – Słowackie Centrum Kultur Pogranicza	1.000.000 zł

III **rezerwy** – w kwocie 1.341.973 zł co stanowi 3,5 % planowanych wydatków ogółem.

W dziale „Rolnictwo i łowiectwo” zaplanowano odpis dla Izb Rolniczych.

Planowane wydatki w dziale „Leśnictwo” obejmują zakup i pielęgnacje sadzonek oraz wycinkę drzewa.

W dziale „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę” zaplanowano wydatki na podstawie uchwały w formie dotacji przedmiotowej dla zakładu budżetowego do 1 m<sup>3</sup> sprzedanej wody.

W dziale „Transport i łączność” planuje się zarówno remonty dróg jak i budowę nowych nawierzchni na drogach gminnych, remont dróg wewnętrznych oraz usuwanie skutków klęsk żywiołowych z lat ubiegłych. Planowane jest zadanie wspólne z miastem Sanokiem polegające na dysponowaniu częstotliwością oraz projektowaniu i budowie szerokopasmowego Internetu.

Wydatki zaplanowane w dziale „Gospodarka mieszkaniowa” zabezpieczają środki finansowe na energię, wodę, ścieki, śmieci, remonty i inne wydatki bieżące związane z mieszkaniami komunalnymi, podatki od nieruchomości i leśny od majątku komunalnego oraz planowane zakupy gruntów.

Planowane wydatki działu „Działalność usługowa” dotyczą aktualizacji planu zagospodarowania przestrzennego oraz na bieżące utrzymanie cmentarza komunalnego i majątkowe na budowę kaplicy cmentarnej w Rymanowie.

Wydatki planowane w dziale „Administracja publiczna” łącznie z działem „Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa” są w części dotyczącej urzędów wojewódzkich i urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa zabezpieczone przez dotacje celową. Dotacja w wysokości 129.981 zł wystarcza jedynie na pokrycie części wynagrodzeń z pochodnymi, ZFŚS pracowników wykonujących zadania zlecone oraz planowane wydatki związane z aktualizacją rejestru wyborców. Pozostałą kwotę zabezpiecza się ze środków własnych. Planowane wydatki obejmują między innymi wynagrodzenia z pochodnymi, ZFŚS, diety radnych oraz środki finansowe na energię, śmieci, materiały i wyposażenie, remonty. Wydatki majątkowe dotyczą zakupu sprzętu komputerowego oraz dotacji na projekt – Podkarpacki System e-Administracji Publicznej.

W dziale „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa” zaplanowane wydatki obejmują między innymi: wynagrodzenia z pochodnymi kierowców samochodów strażackich jak również ubezpieczenia strażaków i samochodów. Wydatki majątkowe dotyczą zakupu samochodu dla jednostki OSP z Bzianki. Zaplanowano również wydatki na utrzymanie straży miejskiej oraz wydatki majątkowe na rozbudowę systemu monitoringu. Zgodnie z ustawą o zarządzaniu kryzysowym w dziale zabezpieczono środki na wydatki z tym związane.

Planowane wydatki w dziale „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem” zabezpieczają środki finansowe na inkaso z podatków i opłat lokalnych, opłaty pocztowe oraz zakupy materiałów związane z poborem podatków i opłat lokalnych.

Zaplanowane wydatki działu „Obsługa długu publicznego” obejmują odsetki od kredytów i pożyczek.

W dziale „Różne rozliczenia” zaplanowano rezerwę ogólną w wysokości 150.000 zł oraz celowe:

w kwocie 84.246 zł na nagrody dla nauczycieli,

w kwocie 803.727 zł na podwyżki wynagrodzeń wraz z pochodnymi od wynagrodzeń,

w kwocie 2.000 zł na zarządzanie kryzysowe,

w kwocie 182.000 zł na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,

w kwocie 120.000 zł na zadania zlecone w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży

w tym na zadania:

- upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej i tenisa stołowego w miejscowości Klimkówka – 18.000 zł,
- upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej w miejscowości Głębokie – 11.000 zł,
- upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej w miejscowości Milcza – 11.000 zł,
- upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej w miejscowości Sieniawa – 11.000 zł,
- upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej w miejscowości Rymanów – 31.000 zł,
- upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej w miejscowości Rymanów Zdrój – 13.000 zł,
- upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży w zakresie tenisa ziemnego, tenisa stołowego, turystyki rowerowej w miejscowości Rymanów Zdrój – 7.000 zł,
- upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży w zakresie narciarstwa i koszykówki w miejscowości Rymanów – 11.000 zł,

- upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży w zakresie turystyki rowerowej i kolarstwa górskiego w miejscowości Rymanów – 7.000 zł.

Planowane wydatki w dziale „Oświata i wychowanie” wraz z działem „Edukacyjna opieka wychowawcza” wynoszą 15.546.234 zł i stanowią 41 % planowanych wydatków budżetu ogółem, są zabezpieczone przez subwencję ogólną część oświatową w wysokości 11.421.410 zł. Planowane wydatki obejmują między innymi wynagrodzenia z pochodnymi (ZUS, FP), dodatki: motywacyjny, mieszkaniowy, wiejski, ZFŚS oraz na pomoc zdrowotną. Planowane wydatki uwzględniają również wydatki na energię, gaz, wodę, ścieki, śmieci oraz inne wydatki bieżące. W budżecie gminy zabezpiecza się środki finansowe na zadania własne gminy realizowane w tym dziale i są to:

- dotacje dla przedszkola Św. Józefa w Rymanowie	844.560 zł
- dotacja dla Gminy Krosno	1.896 zł
- dotacja dla Gminy Haczów	1.200 zł
- klasy „0” przy szkołach podstawowych	976.151 zł
- dowożenie uczniów do szkół	167.000 zł
- zakup żywności stołówki szkolne	249.000 zł
- wydatki majątkowe	350.000 zł.

Zaplanowane wydatki działu „Ochrona zdrowia” obejmują wydatki bieżące wynikające z programu przeciwdziałania alkoholizmowi i programu przeciwdziałania narkomanii, wynagrodzenia z pochodnymi, ZFŚS i inne wydatki bieżące w tym zajęcia profilaktyczne z dziećmi z rodzin dotkniętych alkoholizmem prowadzone w szkołach oraz wydatki na zakup sprzętu do świetlic socjoterapeutycznych, w których prowadzone są zajęcia profilaktyczne. Wydatki majątkowe zaplanowano na budowę ośrodka zdrowia we Wróbliku Szlacheckim.

W dziale „Pomoc społeczna” planowane wydatki w wysokości 6.010.700 zł są zabezpieczone dotacją celową, pozostałą kwotę zabezpieczamy ze środków własnych gminy. Plany wydatków w tym dziale uwzględniają środki finansowe na wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi, ZFŚS. Ponadto w dziale tym zabezpiecza się środki finansowe na: dodatki mieszkaniowe, zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia rodzinne, zasiłki pielęgnacyjne i wychowawcze, usługi opiekuńcze,

dożywianie uczniów w szkole oraz zakup materiałów i wyposażenia dla ośrodka pomocy społecznej.

Planowane wydatki w dziale „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” wynikają z realizacji zadań własnych gminy takich jak: oczyszczanie placów i ulic, utrzymanie zieleni, oświetlenie ulic, dróg i placów. W dziale tym zaplanowano również wydatki na opracowanie dokumentacji na modernizację oczyszczalni ścieków, remont kapitalny kanalizacji na ul. Ogrodowej i Zdrojowej w Rymanowie, rozbudowę kanalizacji oraz modernizację budynku po kotłowni komunalnej. Ponadto wydatki majątkowe obejmują budowę nowego oświetlenia ulicznego.

Wydatki zaplanowane w dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” to przede wszystkim dotacje dla instytucji kultury, środki finansowe na bieżące utrzymanie domów ludowych oraz wydatki majątkowe na budowę domu ludowego w miejscowości Głębokie i przebudowę pawilonu handlowego na Polsko – Słowackie Centrum Kultur Pogranicza . W dziale zaplanowano również dotacje celowe na ochronę zabytków zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Rymanowie nr XXII/225/05 z dnia 18 lutego 2005 r. w sprawie określenia zasad postępowania o udzielanie i rozliczanie dotacji z budżetu Gminy Rymanów na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru, nie stanowiących własności gminy.

W dziale „Kultura fizyczna i sport” zabezpieczono środki finansowe na organizowanie gminnych imprez sportowych.

Zaznaczyć należy, iż planowane wydatki na zakup energii elektrycznej i gazu nie w pełni zabezpieczają przewidywane przez ich dystrybutorów podwyżki cen.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych różnica między dochodami, a wydatkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego stanowi odpowiednio nadwyżkę lub deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Planowany deficyt gminy na rok 2009 wynosi 3.150.000 zł.

W 2009 roku Gmina zobowiązana jest spłacić zaciągnięte w latach poprzednich kredyty i pożyczki w kwocie 1.830.000 zł. Na 31.12.2008 r. nie planuje się zobowiązań wymagalnych. Nie występują również zobowiązania z tytułu poręczeń i gwarancji.

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek na 31.10.2008 roku wynosiły 9.619.421,45 zł, do 31.12.2008 r. pozostało do spłaty 892.421,45 zł.

Uwzględniając przewidywane wykonanie roku 2008, planowane wydatki na rok 2009 nie w pełni zabezpieczają realizację zadań gminy. Uzupełnienie ich powinno nastąpić w trakcie roku budżetowego w ramach pozyskania dodatkowych środków spoza budżetu gminy ( np. Funduszy Unii Europejskiej).

W 2009 roku Gmina Rymanów nie planuje realizacji umów o partnerstwie publiczno – prywatnym natomiast realizuje zadanie wspólne z miastem Sanokiem.

Do projektu uchwały budżetowej dołącza się również informację o stanie mienia komunalnego i prognozę łącznej kwoty długu.